

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

המשפחה בשפה הרוסית

האגף לקליטת העלייה בצעירי-חב"ד הוציא-לאור עלון הסברה ייחודי בשפה הרוסית בנושא טהרת המשפחה. העלון מספק מידע רב על המצווה ודרך קיומה. לדברי הרב מאיר ורזוב, מנהל האגף, ציבור העולים אינו מכיר כלל את עולם המושגים והדינים הקשורים בנושא הזה, ונפוצות דעות קדומות ובדיות. זו הזדמנות לאפשר לציבור להכיר בשפתו את עולמה של המשפחה היהודית, ואין ספק שבכך יגדל מספר מקיימי המצווה.

הרצאות הוועידה

הופיע תקליטור ובו החלק הראשון מההרצאות בוועידת המחנכים, שנערכה בשבוע שעבר, על-ידי המרכז החינוכי-חסידי. עוד תקליטור, ובו החלק השני יופיע בקרוב. מחיר כל תקליטור הוא 25 ש"ח (בתוספת דמי משלוח), והוא מופץ על-ידי מכון קול מבשר בצפת. להזמנות: זאב ברנשטוק, טל' 077-7577085, או 054-4323394.

מסע שורשים ב

הופיע החלק השני של הסרט הדוקומנטרי "מסע אל תולדות חב"ד", שביים והפיק ר' יוסף-יצחק קמינצקי מכפר-חב"ד. צילומי הסרט נמשכו קרוב לשנה, ברוסיה, אוקראינה, רוסיה הלבנה, פולין וארץ-ישראל. החלק הראשון, שאורכו 52 דקות, מספר את סיפורם של האדמו"רים המהר"ש, הרשב"ב והריי"צ. טל' 704120-1700.

ספרי ילדים

הוצאת פלדיים מגישה מבחר ספרים חדשים לילדים: מתנה מתאימה בדיוק, מאת אמה של לאה'לה, ובו התמודדות עם דילמות רגשיות. חיפושלה, מאת רוני וייס, ספר לגיל הרך המחדיר את הערך של צער בעלי-חיים. טל' 02-6513947.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
7:25	8:04	7:32	7:13
8:25	9:05	8:24	8:09

פסקי אבות השבוע: פרק ד

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

שחרור שמתיר דם יהודים

למה אמור דינים של המחבלים להיות שונה מדינו של כל פושע ורוצח? אלה רוצחים נתעבים, פושעים שפלים, על-פי כל אמת-מידה. איך בכלל עולה על הדעת לשחררם?!

לעבור מן העולם; ואם תתנער מהם ותטען שהמחבלים פעלו שלא על-פי הוראותיה, כיצד היא מעזה לתבוע את שחרורם?!

למה אמור דינים של המחבלים להיות שונה מדינו של כל פושע ורוצח? אלה רוצחים נתעבים, פושעים שפלים, על-פי כל אמת-מידה. הם אחראים לטבח מאות נשים וילדים, קשישים ועוברי-אורח תמימים. אלפי פצועים עוברים סבל יום-יומי קשה מנשוא בגלל רצחנותם של אותם חלאות-אדם. חיילי צה"ל ואנשי השב"כ מסרו את נפשם כדי ללכודם ולהכניסם אל מאחורי סורג ובריח. איך בכלל עולה על הדעת המחשבה לשחררם?!

לזו היינו מדינה נורמלית היינו מגיבים על הבקשות לשחרור המחבלים בלאו מוחלט ומסירים את העניין מעל סדר היום. רוצחים אינם משתחררים, וחוצפה היא לדרוש זאת ממדינת חוק. רק אנחנו, מתוך תחושת גלותיות עמוקה והתרפסות כלפי הגויים, משחררים רוצחים סתם כך, מתוך 'מחווה'. ואחר-כך מתפלאים על שאין מכבדים אותנו.

פגיעה במאבק

יסוד המלחמה בטרור הוא שלילת הלגיטימציה שלו. הטרור איננו חלק מדרכי המאבק הלגיטימיות של קבוצה אנושית. מי משתמש בטרור, הוציא את עצמו ממשפחת העמים בני-התרבות, וירד למדרגת תת-אדם. כללי-המשחק של העולם התרבותי אינם חלים עליו עוד, ומעתה מוכרזת עליו מלחמת-חורמה. עקרונות אלה הם העומדים מאחורי מלחמתו של העולם הנאור באפגניסטאן, בעיראק ובשאר משטרים תומכי טרור.

אם אנחנו מוכנים לשחרר טרוריסטים, בכך אנחנו פוגעים בפגיעה אנושה בצדקת מאבקנו נגד הטרור. בעצם השחרור אנו מלבים את הטרור, שכן המחבלים הללו מתקבלים כגיבורים בקרב בני-עמם. רבים מהמשוחררים חוזרים לעסוק בטרור ולתכנן פעולות של הרג יהודים, וכך במו-ידינו אנחנו מסכנים את חייהם ושלומם של יהודים. טירוף מערכות כבר אמרנו?

יצד היינו מגיבים אילו ממשלה זרה הייתה משחררת רוצחים שרצחו יהודים? דמו בנפשכם שצרפת או גרמניה היו משחררות אסירים שפוטם הנושאים עונשי מאסר-עולם על רצח יהודים. הלא הייתה קמה מחאה עולמית, והיינו זועקים, בצדק, שזו אנטישמיות והתרת דם של היהודים.

אבל החלטה על שחרור מחבלים רוצחים על-ידי ממשלת ישראל עוברת בשקט יחסי, כאילו זה סדר העולם, שרוצחי יהודים אמורים להשתחרר כעבור כמה שנים, כחלק מ'מחווה' כלשהי. האופוזיציה השמיעה קול מחאה רפה, והעניין הוסר מעל סדר-היום. אבל כשמצליחים להרים את הראש מהעולם המעוות שאנו שרויים בו, קולטים עד כמה ההחלטה הזאת ממחישה את טירוף המערכות המנהל את חיינו.

מיכבסת המילים

טירוף-המערכות מתחיל ממיכבסת המילים. שחרור פושעים מתועבים, רוצחים שפלים, טרוריסטים אכזרים, מכונה 'שחרור אסירים'. הביטוי הזה נועד ליצור רושם שמדובר באסירים פוליטיים או בלוחמים לגיטימיים. ההנחה הבסיסית היא, שבעצם כל המחבלים האלה אמורים להשתחרר, במשא-ומתן כלשהו, וכל השאלה היא כמה, איך ומתי.

יש כאן שטיפת-מוח שגורמת לרבים מאיתנו לאבד את המצפן המוסרי. טרוריסטים אינם 'שבויי מלחמה', שמוחזקים בכלא עד שהמדינות המעורבות מגיעות לידי הסדר. חיילים שבויים אינם פושעים או עבריינים, אלא חייליה של מדינה שפעלו בשמה ובשליחותה. אבל אפילו חיילים עתידים לעמוד לדין אם ביצעו פשעי מלחמה. על-אחת-כמה-וכמה מחבלים נתעבים, שהם פושעים על-פי כל אמת-מידה.

וכי משהו רואה במחבלים חיילים בשליחות עמם? האם הרשות הפלסטינית מוכנה לקבל אחריות למעשיהם ולהודות שהיא שלחה אותם להתפוצץ באוטובוסים, ולרצוח אנשים, נשים וטף? אחת מהשתיים – אם הם שליחיה, בכך נהפכה היא עצמה לכנופיה טרוריסטית שדינה

היבדלות לצורך השפעה

המקומות הנחותים ביותר בעולם, שהם הם יהיו 'דירה' ומשכן לו יתברך.

כל יהודי שבט לוי

העיקרון הזה קיים אצל כל יהודי. הרמב"ם אומר, ש"לא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש... אשר נדבה רוחו אותו... להיבדל לעמוד לפני ה' לשרתו... הרי זה נתקדש קודש-קודשים". בכוחו של כל יהודי להיות בבחינת שבט לוי, עד הדרגה העליונה ביותר שבשבט לוי - "נתקדש קודש-קודשים".

אולם תכליתה של ההבדלה הזאת להקרין את אור הקדושה ליהודים שעומדים בדרגה תחתונה יותר. אל לו ליהודי להסתפק בעובדה שהצליח להגיע לדרגה גבוהה של היבדלות מענייני העולם ולרמות גבוהות של קדושה. מחובתו להביא את אור הקדושה לעולם שסביבו, ולרומם גם אותו, כדי שהעולם כולו יגיע לתכליתו - "להיות לו יתברך דירה בתחתונים".

(ספר השיחות תש"נ כרך ב, עמ' 617)

לוי עצמו הייתה גם ההבדלה של הכוהן הגדול, שהוא בדוגמת קודש-הקודשים שבמקדש.

ומצד שני, אחד מתפקידיו של שבט לוי היה גם "להורות דרכיו הישרים (של הקב"ה) ומשפטיו הצדיקים לרבים" (כלשון הרמב"ם). הלוויים נדרשו להרביץ תורה ברבים בכל שבטי ישראל, ככתוב "וירו משפטך ליעקב ותורתך לישראל". הבדלתם מן העם נועדה לאפשר להם לפעול על כל בני-ישראל ולהעלותם לדרגה עליונה יותר.

שני קצוות במקדש

שני הקצוות הללו קיימים גם בבית-המקדש עצמו. מצד אחד, המקדש הוא המקום המקודש ביותר בעולם. במקדש עצמו היו עשר דרגות של קדושה, זו למעלה מזו, עד פסגת הקדושה בקודש-הקודשים, "מקום מנוחת השכינה".

ועם זה, תכליתו של המקדש הוא שממנו תצא אורה לכל העולם. מבית-המקדש התפשטה הקדושה האלוקית לעולם כולו, וחדרה עד

רשתנו מספרת על תפקידו המיוחד של שבט לוי: "בעת ההיא הבדיל ה' את שבט הלוי, לשאת את ארון ברית ה', לעמוד לפני ה' לשרתו ולברך בשמו". עצם שמו של שבט לוי מורה על ייחודו, שהרי כשילדה אותו לאה אמרה: "הפעם יילווה אישיו אלי". יש כאן רמז לחיבור של שבט לוי עם הקב"ה, שכן הקב"ה הוא בבחינת 'אישי'.

חיבור עם הקב"ה בא לידי ביטוי בתפקידו של שבט לוי לעמוד לפני ה' במקדש ולשרתו. לכן לא קיבל שבט לוי נחלה בארץ-ישראל, כי "ה' הוא נחלתו".

לעלות כדי להשפיע

בעיון מעמיק יותר מבחינים בשני קצוות בעבודתו של לוי. מצד אחד הוא מובדל מהעם, כפי שהתורה אומרת: "בעת ההיא הבדיל ה' את שבט הלוי". השבט הובדל משאר השבטים והופרש לתפקיד המיוחד של עבודת המקדש, ועד לעבודה העליונה ביותר - נשיאת ארון ברית ה', שבו הונחו הלוחות והתורה. בשבט

מן המעיין יראת שמים | מאת הרב אליעזר ברוך

דבר קטן

"ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלוקיך" (דברים י"ב). וכי יראת-שמים היא דבר קטן?! אלא לגבי משה רבנו יראת-שמים אכן דבר קטן היא.

(ברכות לגב)

רק אצל האדם

"הכול בידי שמים חוץ מיראת שמים" (ברכות לגב). את כל המידות הנדרשות מהאדם מוצאים אצל הקב"ה - אהבה, רחמנות, סבלנות וכו'. רק יראת-שמים היא מידה שאינה שייכת לו. זו הכוונה "הכול בידי שמים חוץ מיראת שמים" - מידה זו אין אנו מוצאים אצל הקב"ה.

(תולדות יעקב יוסף)

נברשת בלי נורות

תורה בלי יראת-שמים למה היא דומה? לנברשת חשמלית בלי נורות, ולטלית-קטן בלי ציצית.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

היפוך היוצרות

מזרה היא הנהגת בני-האדם: יראת-שמים, שהיא

ירא מלהיפרד

יראת-חטא משמעותה שאדם ירא לנפשו שלא להיפרד מהקב"ה על ידי שום חטא ועוון, אפילו איסור קל של דברי סופרים, כפי שנאמר (ישעיה נט, ד): "כי אם עוונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין ה' אלוקיכם".

(לקוטי תורה)

אמרת השבוע

מילה דוחה שבת

בבוקר יום שבת-קודש נכנס לפתע האדמו"ר מגור, בעל חידושי הרי"ם, לבית-המדרש. באותה שעה היה בית-המדרש מלא קהל של חסידים, שישב ולמד לפני התפילה.

נהנה הצדיק מהמחזה ואמר: "האמת היא, שבשבת-קודש היה ראוי להתפלל עם בוקר ולהזדרז לאכול את הסעודה, שהלוא זה עונג השבת. אבל אם לומדים תורה כדי לטהר את הלב, הרי זה קיום הפסוק: 'זמלתם את ערלת לבבכם' - והרי ההלכה היא שמילה דוחה שבת..."

(רבי חנוך מאלכסנדר)

תמיד אפשר לקיים

קיומן של רוב המצוות תלוי בדברים נוספים. אין אדם יכול לקיים מצוות מזוהה כשאין לו בית. ציצית אי-אפשר לקיים כשאין לאדם בגד. אבל יראת-שמים יכול אדם לקיים בכל הזמנים ובכל התנאים, שכן קיומה אינו תלוי בדבר שחוץ מהאדם.

(מאוצרנו הישן)

עיר מלאה

רבי צבי-הירש לוי היה רבה של ברלין בימי צמיחתה של תנועת ההשכלה, שבריתה הייתה בברלין. הוא היה אומר בצער: ברלין היא עיר מלאה יראת-שמים, שכן כל הבא אליה ויש בו יראת-שמים, הוא משאירה כאן...

פורצת ברזל

יראת-שמים אמיתית פורצת גדר אבנים וברזל. לפני אמת ולפני יראת-שמים - הכול מתבטלים.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

תפילה לשמה

במבט ראשון לא ניכר עליו כי הוא יהודי. ראשו גלוי, לחייו מגולחות למשעי, ולבושו מודרני. מר ליבר היה זמר אופרה נודע ברוסיה של שנות השלושים. אולם בליבו פנימה זכר את מוצאו וייחוסו. סבו היה רבי אברהם ה'מלאך', בנו של המגיד ממזריטש.

בימים של שגרה לא העז לבטא את עובדת יהדותו. הדבר היה עלול לסכן את מקצועו ושמו, ואף לעורר עליו את אנשי הבולשת. אולם בימים הנוראים חזר אל עמו ואל בית הכנסת.

לעובדי חברות ממשלתיות ניתן חודש חופשה בשנה. יהודים שעסקו בזמרה, היו מתכננים חודש זה לחודש החגים, כדי להיות חזנים בימים הנוראים. כדי שלא להסתכן, היו נוסעים למרחקים למלא את התפקיד הזה.

כך קרה שבאחד מימי חודש אלול הגיע מר ליבר ליקטרינוסלב [=דנייפרופטרובסק], והציע את עצמו לחזן בימים הנוראים.

ביקטרינוסלב התגוררו יהודים רבים, אך רק בית-כנסת אחד נותר פעיל, לאחר שהשלטונות סגרו את רוב בתי הכנסת. הסיבה הרשמית הייתה, שמתפללי בית-כנסת הם פועלים ובעלי-מלאכה. גבאי בית הכנסת היה חייט, הגזבר – סנדלר, וכך הלאה.

בבית-הכנסת הזה התפלל גם רבה הראשי של העיר, רבי לוי יצחק שניאורסון (אביו של הרבי מליובאוויטש).

באותה עת הגיע ליקטרינוסלב עוד יהודי, שאף הוא הציע את עצמו לתפקיד הנכבד. הלה היה בעל חזות יהודית ומלומד יותר, בן למשפחת הרבנים שפירא הידועה מסלאוויטה.

שניהם הצהירו כי התפילה בסביבה יהודית חשובה להם מאוד, ומכיוון ששמעו על אישיותו הדגולה של רב העיר ועוז-רוחו, באו ליקטרינוסלב. גבאי הקהילה הפנו אותם אל הרב.

הרב, בעיניו הבחונות, קלט מיד כי מר ליבר רואה בחזנות בעיקר פרנסה, אך החליט להתעלם מכך. הוא ידע, כי גם יהודים כאלה, כאשר ניתנת להם ההזדמנות לשפוך את נפשם בתפילה, יפרצו מתוכם כל הרגשות שהצטברו בליבם במשך השנה.

הוא הודיע להם כי הוא מקבל את שניהם להתפלל בבית-הכנסת, בימים הנוראים ובחג-הסוכות. הרב העמיד אותם על חשיבות תפקידם, לעורר את

לב הקהל על-ידי תפילתם, ולחזק אצלם את הרגש היהודי.

הימים הנוראים הגיעו, ופתאום צצה בעיה. רבים מהמתפללים אולצו על-ידי השלטונות ללכת לעבודה בראש-השנה וביום-הכיפורים. הם הביעו את צערם לפני הרב, וביקשו למצוא להם פתרון.

רבי לוי-יצחק מצא עצה. הוא קבע מניין ראשון, שיתחיל את התפילה בשעה מוקדמת מאוד, ויסיים את התפילה בשעה שמונה, ומיד עם סיום התפילה יוכלו המתפללים לצאת לעבודתם... מר ליבר ועמיתו, שהושפעו מאישיותו הכבירה של רבי לוי-יצחק, מילאו את

תפקידם בחדרת-קודש. תפילותיהם, בימים הנוראים אכן בקעו מעומק ליבם, ועוררו את כל שומעיהן.

בהגיע יום-הכיפורים קיננה בליבו של רבי לוי-יצחק עוד דאגה. הוא ידע את אורחות בתי-הכנסת באותו זמן, שממחרים לסיים את תפילות היום הקדוש מוקדם. את תפילת הנעילה היו מסיימים קודם הזמן, וכך נכשלו המוני העם באיסור אכילה ומלאכה לפני צאת היום הקדוש.

רבי לוי יצחק תיאם זאת בשקט עם החזנים. הללו האריכו מאוד בתפילות, למרות התרעמות רבים בקהל. כאשר הגיעו לתפילת נעילה, כבר לא נותר זמן רב עד צאת החג.

עם סיום היום הקדוש קשה היה לרבי לוי-יצחק להיפרד מאווירת הקדושה. אחרי שתיית כוס תה ישב להתוועד בביתו, כאשר אורחים רבים מאזינים לדברים הנלבבים, שקלחו מפיו עד השעות הקטנות של הלילה. דבריו נסבו בעיקר על היוקר של הנשמה היהודית, ולדוגמה ציין את היהודים שהוכרחו לעבוד בימים הנוראים.

"היהודים האלה, שהגיעו בסיועם עבודתם לתפילת נעילה, לא יכלו להיכנס מרוב הצפיפות בבית-הכנסת, שהיה מלא מפה אל פה. הם נאלצו להתפלל בחוץ, ברחוב, עייפים ויגעים מחצוץ ומלהיכה מרחקים גדולים ברגל, ומלאים צער וכאב-לב על שהוכרחו לעבוד בראש-השנה וביום הקדוש. כך עמדו והתפללו, מתוך שיברון-לב שאין לתאר..."

בדבריו על היהודים האלה בכה הרב בכי תמרורים. עם זה ביטא את השמחה והנחת הנגרות למעלה מהתעוררותם הרוחנית, והיה אומר כל העת: "בוא וראה מהו יהודי!"

גם את ימי חג-הסוכות ושמחת-תורה בילו שני החזנים במחיצתו של רבי לוי-יצחק. בלילות החג התאספו בביתו כל מי שרצה לשמוח בשמחת החג. בתחילה נכנסו בחשש, מפני עיניים זרות, אך בתוך הבית נסחפו מיד בשמחה הגדולה שהרב הקריין, עד ששכחו לגמרי את העולם החיצוני.

בשובם לביתם כתבו החזנים מכתב תודה לרבנית חנה, אשת רבי לוי-יצחק. שניהם תיארו תופעה נפלאה שכמותה לא ראו מעולם: בשעה שהרב שמח ורקד בשמחת-תורה, בכה בכי פנימי שאי-אפשר לתאר...

מר ליבר הוסיף, כי השינוי לטובה שהתחולל בו בימי שהייתו ביקטרינוסלב, נזקף לזכותו של רבי לוי-יצחק.

(לרגל יום ההילולא של רבי לוי יצחק שניאורסון, בכ"ף במנחם-אב)

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוך

הרחבת הארץ

כאשר הקב"ה הבטיח את ארץ-ישראל לאברהם אבינו (בראשית טו, י"ח כא), נקב בשמותיהן של עשר ארצות שיקבלו בניו: הקניזי, הקניזי, הקדמוני, החיתי, הפריזי, הרפאים (חיווי), האמורי, הכנעני, הגרגשי והיבוסאי. ואולם כשהגיעה השעה לתת את הארץ ולקיים את ההבטחה לאברהם אבינו, מדובר רק על החלת הארצות של שבעה מהעמים הללו. שלוש ארצות נוספות – של הקניזי, הקניזי והקדמוני – לא ניתנו לבני-ישראל.

התשובה ניתנת בתורה עצמה, בפרשת ערי-המקלט שיש להקים בארץ-ישראל. הקב"ה ציווה את בני-ישראל להקים שש ערי-מקלט כאלה, ולאחר מכן נאמר (דברים יט, ח"ט): "ואם ירחיב ה' אלוקיך את גבולך כאשר נשבע לאבותיך, ונתן לך את כל הארץ אשר דיבר לתת לאבותיך... ויספת לך עוד שלוש ערים". רש"י מפרש, שהשבעה שעליה מדובר היא: "כאשר נשבע לתת לך ארץ קניזי קניזי וקדמוני".

עוד שלוש ארצות

הפסוק הזה מוזכר ברמב"ם (הלכות מלכים פרק יא, הלכה ב) כאחד המקורות הראשיים לביאת המשיח. שכן מאחר שהקב"ה הבטיח להנחיל לבני-ישראל את כל הארץ, ובכלל זה ארצות הקניזי, הקניזי והקדמוני, והדבר לא התקיים עד כה, מכאן שיעוד זה עתיד להתממש בימות המשיח. וכך כותב הרמב"ם במפורש (הלכות רוצח ושמירת נפש פרק ח, הלכה ד): "בימי המלך המשיח מוסיפין שלוש אחרות על אלו השש... והיכן מוסיפין אותן? בערי הקניזי והקניזי והקדמוני, שנכרת לאברהם אבינו ברית עליהן ועדיין לא נכבשו".

חכמי ישראל נחלקו ביניהם בדבר זהותן של שלוש הארצות האלה (ירושלמי שביעית תחילת פרק ו ועוד): "רבי יהודה אומר: ערבייה, שלמיא, נבטייה. רבי שמעון אומר: אסיא ואספמיא ודמשק. רבי אליעזר בן-יעקב אומר: אסיא וקרתניגא ותורקי. רבי אומר: עמון ומואב וראשית בני-עמון".

דבר זה משתלב עם המקורות הרבים בדברי חז"ל על ההתפשטות הצפויה של ארץ-ישראל בעידן הגאולה. לא זו בלבד שאז יהיו "כל יושביה עליה", אלא גבולות הארץ יתפשטו ויתרחבו מאוד, כפי שהבטיח הקב"ה ליעקב אבינו (בראשית כח, יד): "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה" – פריצה והתפשטות "בלי מצרים" (ראה שבת קיח, א).

בירור המידות ועבודת המוח

תורת החסידות (ראה באריכות בדרוש "אל תצר את מואב", ובספר השיחות ה'תנש"א כרך ב, עמ' 874) מסבירה את הטעם הפנימי לכך. המספר עשר מייצג שלמות של כל הכוחות. המספר שבע מייצג רק את הכוחות הרגשיים (שבע המידות), ולא את הכוחות השכליים, המתחלקים לשלוש: חכמה, בינה, דעת.

זה ההבדל העיקרי בין הזמן הזה לתקופת הגאולה: בזמן הזה אנו נדרשים לתקן בעיקר את העולם הרגשי – לזכא את המידות הרעות ולכוון את המידות הטבעיות לאפיקים הנכונים. עיקר ההתמודדות של האדם בתוך עצמו מתמקדת בתחום הרגשי, במלחמה מול התשוקות והיצרים. עבודתו של האדם בתחום השכלי נועדה בעיקר כדי לשלוט על הרגשות.

לכן ניתנו לנו ארצות שבעת עמי כנען, המסמלים את המידות הרעות, כדי שנעבוד ונתקן את המידות הללו ונברור את הטוב מהרע. שלוש הארצות הנוספות, המסמלות את הכוחות השכליים, לא ניתנו לנו עד כה, כי אין זו העבודה הנדרשת מאיתנו בזמן הזה.

אולם בביאת המשיח, כאשר התחום הרגשי יגיע לתיקונו, ייפתח עידן חדש, של עבודה בתחום השכלי. השכל יהיה אז תכלית ומטרה לעצמו, ולא רק אמצעי לתיקון המידות. אז יהיה עיקר עיסוקנו בתחום ידיעת ה', והביטוי לכך יהיה בקבלת שלוש הארצות הנוספות, המסמלות את שלמות המוחין.

האברך וה'עין' של ה'חץ'

תקלות. מאחר שאי אפשר לשנות את מועד הניסוי, אנחנו נכנסים לעבודה קדחתנית, במירוץ נגד השעון. לעתים התקלה מאותרת בתוך חצי שעה, ולעיתים הדבר אורך ימים ואפילו שבועות.

תפילות מועילות

"לפעמים אנחנו נדרשים לתת פתרון לבעיה שמתעוררת בעקבות מידע שגמיע על מה שאויבנו מפתחים. כך, למשל, נדרשנו לוודא את יכולת העמידה של הטיל בסביבת חומרים לא-קונוונציונליים ובמהירויות גבוהות. בכל פעם שמתגלה בעיה, אני מתפלל שתהיה לי סייעתא דשמיא ואמצא מהר את התקלות. בדרך-כלל התפילות מתקבלות, ואם לא עובדים ומחפשים; זה פיקוח-נפש ממש".

התייעצות עם פוסק

לעיתים הוא הולך להיוועץ באחד מפוסקי ההלכה המפורסמים. "במקרה הזה כל הנוכחים בחדר חייבים לצאת, שכן מדובר בפרטים חסויים", מסביר הרב דויטש. "לצער, גם לו אני רשאי לומר הכול. מנהליי בעבודה יודעים שאני נועץ בו, והם מתדרכים אותי כיצד לשאול את השאלה בלי לומר את מה שאסור לומר. הפתרונות שהציע הרב הוכיחו את טיבם".

הוא למד בישיבות נחלים ואתרי, ולאחר נישואיו היה אברך כולל שש שנים, ואז פנה ללמוד הנדסת אלקטרוניקה במכון לב. לתעשייה האווירית הגיע

היום האיראני מדיד שינה מעיני מערכת הביטחון. מרכיב מרכזי בהתגוננות מפני האיום הוא טיל החץ. המקום שבו מתכננים ומייצרים את מערכת החץ, אי-שם בארץ, אפוף מעטה כבד של סודיות. על פני המהנדסים העובדים במקום נסוכה ארשת רצינית. הלוא איכות העבודה שלהם עשויה להיות שאלה של חיים לרבים.

בתוך צוות העובדים, כאילו הגיע מכוכב אחר, מתהלך הרב ישעיהו דויטש. הוא לובש חליפה שחורה וחובש מגבעת על ראשו. מעטים מהעובדים איתו יודעים שלצד תפקידו הבכיר, כאחד המהנדסים בפרוייקט החץ, הוא גם רב המושב שירת יהודה.

זיהוי מדויק

"אני הולך בלבוש חרדי מלא בשעות העבודה", הוא מחייך. "לא אחת, בכינוסים ובמפעלים שבהם אני מבקר, מבקשים ממני תעודות. מי שלא מכיר אותי תוהה מה יהודי חרדי מחפש כאן. אחר-כך, כשהוא מבין מה אני עושה - הוא מתנצל".

שמונה-עשרה שנה הוא עובד במל"מ, ומאז מלחמת המפרץ הוא משובץ בפרוייקט טיל החץ. הצוות בראשותו מופקד על התא האלקטרו-אופטי, האמור לזהות את הטיל התוקף ולהנחות את הטיל הרודף אחריו. המרדף הזה אמור להיות מדויק במהירויות מטורפות, כדי שהפגיעה תפוצץ את הטיל באוויר.

"העבודה דורשת הקרבה רבה", מספר הרב דויטש. "קורה שנוקביים תאריכים לניסוי ולפתע מתגלות

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פרי הגן בשמיטה

שאלה: כיצד צריך לנהוג בעצי-הפרי הגדלים בחצר בשנת השמיטה?

תשובה: רוב פירות האילן הם כבר בקדושת שביעית (חוץ מאנונה, אפרסמון, אשכולית, זית, חבוש, חרוב, פג'ויה, קיווי, קרמבולה, שקד - שזמנם אחרי תחילת אלול. כך גם פירות הדר, חוץ מלימון שבקדושת שביעית מחודש אייר).

הפקד: מכיוון שהפירות הללו קדושים בקדושת שביעית, הם בעצם הפקר. בכל-זאת, יש פוסקים שחייבים להפקירם בפועל. לכל הדעות אסור להעמיד עליהם שומר. מותר למנוע מגוי ומבהמה לקחתם (אם כי אין לגרש בהמה האוכלת, ואין לקחת מגוי פרי שכבר זכה בו). מי שחושש מפגיעה בעצים רשאי לנעול את החצר, ולהודיע שהפירות הפקר, וכל הרוצה יכול לקטוף

פירות בימים ובשעות מסוימים. באין-ביריה אפשר להסתפק בחלוקת הפירות לכל הרוצה בהם, כפירות הפקר.

קטף: את הקטף ראוי לבצע ביד, ולא בכלי המיועד לכך - עד כמה שאפשר. יש להקפיד שלא לקטוף פירות בוסר, שעדיין אינם ראויים כלל לאכילה.

כמות: הקוטף פרי, כמו בעל-הבית עצמו, רשאי לקחת לעצמו רק כמות שרגילים להביא לתצרוכת הבית לכמה ימים, ולא יותר. רק כשאלה הכמות, רשאי להביא כמות נוספת.

שימוש: יש להשתמש בפירות במגבלות של קדושת שביעית (כגון: להכין כל מין כדרו, לא לקלקלם וכו'). כאשר כלו כל הפירות שבעץ, חייבים להפקיר גם את מה שבבית, וזה דין 'ביעור שביעית', שנפרט א"ה להבא.

מקורות: ראה 'משפטי ארץ' שביעית' פ"יא. 'קטף שביעית' פ"ג, נט. 'שמיטת קרקעות' פ"א י"ב. 'שערי שמיטה' (לרבי מליבאוויטש) ט"ז ס"ו.

הרב דויטש. איך לשאול שאלה סודית

בטעות. הם חיפשו מהנדסי תוכנה, והוא סבר שדרושים להם מהנדסי אלקטרוניקה. אבל המראיין, שלימים נעשה מנהל המחלקה שלו, החליט שהוא רוצה את האברך הזה אצלו.

כיום הוא אב לתשעה ילדים וסב לנכדים. אחרי שעות העבודה הוא מוסר שיעורי תורה במושב ובעוד מקומות. אחת לשבוע הוא נושא שיעור בפרשת השבוע לעובדי מל"מ. "רוב המשתתפים אינם דתיים, אבל את השיעור לא יחמיצו", אומר הרב דויטש.

גיליונות שיחת השבוע

בעברית וברוסית מופצים בכל רחבי ארה"ב להזמנות ולפרסום אנא פנו:

1-646-387-0816

sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

שולחן שבת
לכל התורה בנך אחד
שלוש שיחות לכל פרשה,
מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

1-718-6041020

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company